

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler (11-17 Ağustos 2022)¹

- 1. Moody's, Türkiye'nin kredi notunu "B2"den "B3"e düşürdü, not görünümünü ise "negatif"ten "durağana" çevirdi.** Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's takvim dışı değerlendirmeye giderek Türkiye'nin kredi notunun "B2"den "B3"e düşürüldüğünü, kredi notu görünümünün ise "negatif"ten "durağan"a çevrildiğini bildirmiştir. Kuruluş açıklamasında, cari açığın muhtemelen önceki beklentileri büyük bir farkla aşacağını ve küresel finansal koşullar sıkılaştıkça dış finansman ihtiyacının artacağını belirtmiştir (yıl sonunda cari açık/gsyih tahmini yüzde 6'ya yakındır ve Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinden sonra beklentiler üç kattan fazla artmıştır). Enerji ithalat fiyatlarının yüksek kalması ve turizm ile ihracat gelirlerinin azalması nedeniyle Türkiye'nin dış rezervlerinin odak noktasında olduğu, altın hariç döviz rezervlerinin yılın büyük bölümünde düştüğü ifade edilmiştir. Para birimini istikrara kavuşturmak ve döviz tamponlarını eski haline getirmek için alınan düzenleyici ve makroihtiyati tedbirlerin giderek karmaşıklaştığını ve bu tedbirlerin makroekonomik istikrarın yeniden sağlanmasında ve enflasyonun düşürülmesinde sürdürülebilir bir etki yaratamayacağı belirtilmiştir. Enflasyonun geçen yıl Ekim ayında yüzde 20'nin altına düşerken Temmuz ayında yüzde 79,6'ya yükseldiği ve küresel olarak rapor edilen en yüksek seviyeler arasında yer aldığına dikkat çekilmiştir. Türk Lirasının 2021 yılının son iki ayında bir dizi politika faiz indiriminin tetiklemesiyle yaklaşık yüzde 45'lik değer kaybı yaşadığı, bu yıl ise yüzde 30 civarında ilave değer kaybettiği belirtilmiştir. Para biriminin baskı altında kalmaya devam etmesi nedeniyle enflasyonun önümüzdeki aylarda da yüksek kalacağı, tüketici fiyat enflasyonunun yıl sonunda hala yüzde 70'e yakın seyredeceği tahmin edilmektedir.²
- 2. Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uyuma İlişkin Tebliğde yapılan değişikliğe göre, danışma komitesi üyeliğine ilişkin olarak bir kişinin en fazla iki bankanın danışma komitesinde görev alabilmesine ilişkin hüküm, kalkınma ve yatırım bankalarının danışma komitelerindeki üyeliklerde uygulanmayacak.** BDDK tarafından Resmi Gazete'de yayımlanan "Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uyuma İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"e göre, söz konusu tebliğin kalkınma ve yatırım bankalarına ilişkin hükümlerini düzenleyen bölümünde 15'inci maddenin ikinci fıkrası, "Kalkınma ve yatırım bankaları, 5'inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen danışma komitesi tesis etme yükümlülüğünü, birlik tarafından uygun görülen kuruluşlardan hizmet alımı yapmak suretiyle de yerine getirebilir. Dışarıdan hizmet alınması durumunda bu tebliğin danışma komitesine ilişkin 4'üncü, beşinci fıkrası hariç 5'inci, 6'ncı, 7'nci, 8'inci ve 12'nci maddeleri ile 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi hükümleri kıyasen uygulanır." şeklinde değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile danışma komitesi üyelerinin görevlendirilme şartlarını düzenleyen 5'inci maddenin 5'inci fıkrası hariç tutulmuştur. Tebliğde, 15'inci maddeye yeni getirilen fıkra ise "Danışma komitesi üyeliğine ilişkin olarak 5'inci maddenin beşinci fıkrasında yer alan, bir kişinin en fazla iki bankanın danışma komitesinde görev alabilmesine ilişkin hüküm kalkınma ve yatırım

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Moody's Investor Service. Rating Action: Moody's downgrades Turkiye's ratings to B3, changes outlook to stable. (12 Ağustos 2022). Erişim adresi: https://www.moodys.com/research/Moodys-downgrades-Turkiyes-ratings-to-B3-changes-outlook-to-stable--PR_468377

bankalarının danışma komitelerindeki üyelikler hakkında uygulanmaz." şeklindedir. Tebliğ, 13 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.³

- 3. KGF kefaletinde bakiye tutarı 500 milyar liradan 1 trilyon liraya yükseltildi.** Resmi Gazete'de yayımlanan ve kredi garanti kurumlarına sağlanan Hazine desteğine ilişkin kararda değişiklik yapan Cumhurbaşkanı kararına göre, KGF kefaletinde toplam bakiye tutarı 10 kat artırılmıştır.⁴
- 4. İkinci el otomobil satışına '6 ay ve 6 bin kilometre' sınırı geldi.** Resmi Gazete'de yayımlanan yeni düzenleme ile ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle uğraşanlar, tescil tarihinden itibaren 6 ay ve 6 bin km sınırından önce araç satamayacaktır. Nihai tüketiciler tarafından yapılan ikinci el motorlu kara taşıtı satışları bu düzenlemenin dışında olacaktır. Ancak, nihai tüketiciler tarafından bir takvim yılı içinde yapılan üçten fazla otomobil ve arazi taşıtı satışları da ticari faaliyet kapsamında değerlendirilebileceğinden, bu taşıtların satışı ilk tescil tarihinden itibaren altı ay ve altı bin kilometre kısıtlaması kapsamında yer alabilecektir. Yapılan düzenleme ile yalnızca otomobil ve arazi taşıtlarının pazarlanması ve satışı kısıtlanacaktır. Kamyon, otobüs, kamyonet vb. taşıt türleri bu kısıtlama kapsamında yer almamaktadır. Düzenleme 1 Temmuz 2023 tarihine kadar geçerli olacaktır. Ticaret Bakanlığı uygulamayı 6 ay uzatabilecektir. Maddenin yürürlüğe girdiği gün itibarıyla daha önce tescil edilen otomobil ve arazi taşıtları, 15 Eylül'e kadar pazarlanması veya satılması halinde uygulamadan muaf olacaktır.⁵
- 5. Zorunlu trafik sigortası azami prim tutarları, bir önceki ayın azami prim tutarları üzerinden 2022 yılı Eylül ayından itibaren aylık azami yüzde 4,75 artırılabilecek.** Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK) tarafından Resmi Gazete'de yayımlanan ve karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortasında tarife uygulama esasları hakkında yönetmelikte değişiklikler yapan yönetmelik ile zorunlu trafik sigortası azami prim oranlarında artış öngörülürken, hasarsızlık prim indirim oranları da düşürülmüştür.⁶
- 6. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK), yabancıların Bireysel Emeklilik Sistemi'ne (BES) katılımına ilişkin usul ve esasları belirledi.** SEDDK 13 Mayıs 2022 tarihinde yürürlüğe giren "Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" kapsamında genelge yayımlamıştır. Kurum tarafından yapılan açıklamada "Bilindiği üzere, en az 500 bin dolar veya karşılığı Döviz tutarında katkı payını, kapsamı Kurumumuz tarafından belirlenen fonlarda tutma ve 3 yıl sistemde kalma şartıyla Bireysel Emeklilik Sistemi'ne yatıran yabancıların istisnai olarak Türk vatandaşlığı kazanabilmesine imkan tanındı. Bu sayede Bireysel Emeklilik Sistemi'ne aktarılacak birikimlerin artması ile sistemin derinleşmesi, yurt içi tasarrufların artışına önemli düzeyde katkıda bulunması ve üreteceği ölçek

³ Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uyuma İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 31922. (13 Ağustos 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220813-18.htm>

⁴ Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 5966). Resmi Gazete, Sayı: 31922. (13 Ağustos 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220813-8.pdf>

⁵Ticaret Bakanlığından: İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 31925. (16 Ağustos 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220816-12.htm>

⁶ Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 31921. (12 Ağustos 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220812-3.htm>

tepav

ekonomisi sayesinde maliyetleri azaltarak tüm katılımcılara katma değer sağlaması öngörülüyor. Yönetilen birikimlerin, piyasadaki kurumların gelişmesine ve uzun vadeli fon dengesine fayda sunması bekleniyor." ifadelerine yer verilmiştir.⁷

⁷ SEDDK, Basın Duyurusu. "SEDDK, Yabancıların BES'e Katılımına İlişkin Usul ve Esasları Belirledi". (10 Ağustos 2022). Erişim adresi: <https://seddk.gov.tr/upload/doc/SEDDK-basin-duyurusu-10-08-2022.pdf>